

Panun pakinoita

Vilho Helanen — uusin draamatikkomme. — Erään "paljastuksen" johdosta.

Työväen Näyttämöiden Liiton juuistaessa aikinaan suuren näytelmäkilpailunsa tuloksen, todettiin, että palkituksi tuli mm. Jussi Saran nelinäytöksinen historiallinen draama "Berenike".

Julkisuudessa liikkuu siten huhuja, että Jussi Saran taakse kätkeytyisi eräs tunnettu tohtori, huomattava julkisuuden mies ja kirjailija ja "epäilykset" kohdistuivat tohtori Vilho Helaseen.

Sitten teki Vapaa Sana "paljastuksen": Jussi Sara on Vilho Helanen. Se oli ikävä juttu, sillä se, että "vanha kasvo", niin huonon poliittisen maineen saavuttanut kuin Helanen, esiintyy siellä, missä uutta Suomea tehdään, ei oikein tunnu soveltuvan ajan tyyliin. Taiteellisesti

ansiot pannaan nyt toiseen vaakakuppiin, poliittiset toiseen ja punnitaan . . .

"Ja vielä Työväen Näyttämöiden Liiton kilpailussa, tällainen — paahattu", olen lukevinani rivien välistä.

Tri Helanen katsoi kuitenkin olevansa pakotettu vastaamaan ja hän teki sen Helsingin Sanomien yleisön osastossa. Siinä hän sanoo ymmärtävänsä, miksi SKDL:n pää-äänenkannattajia harmittaa, mutta hän ei voi väittää ymmärtävänsä, mitä tekemistä lehden "pikanteilla" piirteillä hänen menneisyydestään on tekemistä kirjailijan työn kanssa. Hän on kutsusta, vieläpä henkilökohtaisesta sellaisesta, ottanut osaa kilpailuun ja hänen nimenmerkkinsä tuote on palkittu. Sattu muuten niin hauska, kertoo kirjailija, että Vapaa Sana aikanaan julkaisi, pahaa aavistamatta, seuraavankin

kohdan palkintolautakunnan arvostelusta: "Palkintojärjestykseen nähdessä lautakunta oli sitä mieltä, että Jussi Saran 'Berenike' sinänsä oli kypsä ja esityskelpoisin tarjotuista näytelmistä, mutta kun se näyttämöllisesti varsin vaativana ei täysin täytä kilpailusääntöjen asettamaa ehtoa esityskelpoisuudesta keski-koisillakin näyttämöillä, ei lautakunta katsonut voivansa antaa sille I palkintoa, varsinkin kun 'Nuoren sydämen' ansiot ovat lautakunnan mielestä varsin suuret".

Niin että meillä on siis "löydetty" uusi näytelmäkirjailijakyky, sillä onhan esim. Arvi Kivimaa tunnustanut Helasen synnyntäiseksi draamatikoksi.

Mutta vaikeutensa kullakin. Kansanteatterin johtokunta tosin hyväksyi näytelmän ohjelmistonsa, mutta nyt sen johtokunta kuitenkin estelle — puvut ja muut sellaiset, sekoitetaan. Odotellessaan on kirjailija tarjonnut käsikirjoituksen Kansallisteatterille, joka innostui asiaan, mutta nyt, kun yksi johtokunnan jäsen sattuukin olemaan toista miel-

tä, se viivyttelö ja viivyttelö luovuttamatta sitä käsikirjoitusta Kivimallekaan. Kirjailijalle on annettu "hyviä toiveita" ja niillä hän sitten koettaa elää. Tampereen Teatterin Göry Leppänen on siinä määrin innostunut, että hän on pakoittanut tekijän karsimaan näytelmästä henkilöitä sen verran, että se voitaisiin sielläkin esittää. Helanen on nyt "stappanut" kahdeksan henkilöä ja sellaisena näytelmä nyt odottaa vuoroaan. 15 — henkeä — taitaisi olla kikka Oulun Näyttämölle?

Aiheen tähön pakinaani sain siitä, että sunnuntain posti toi minulle "Bereniken" painettuna, kustantajana Karisto, joka ko. näytelmäkilpailun aikana oli. Olen jo aloittanut sen lukemisen — kysymys on Attilan ajoista ja hunnien hyökkäykseen pvsähdyttämisestä Ranskassa — ja minusta tuntuu, että joskus on itua draaman lukemisessakin. Jo ensimmäisten sivujen jälkeen olen halukas suosittelemaan tätä kaikesta päättäen huomattavinta suomalaista näytelmäuutuutta!